

Országos tini könyvtári napok

A könyvtárak széles körű összefogása harmadik éve egységes szakmai koncepcióra épül az októberi országos könyvtári napok keretében. Az Informatikai és Könyvtár Szövetség szervezésében az összehangolt programok megvalósítását a legnagyobb mértékben ismét a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

Nőtt a projektbe bekapcsolódók száma, így ebben az évben 403 település 438 intézménye – többségében közkönyvtárak, kis számban felsőoktatási, iskolai és szakkönyvtárak – vett részt. 2424 programon 123 601 személyt regisztráltak a szervezők. Bár az akció fele annyi ideig tartott, mint az előző évben, mindössze 20%-kal volt kevesebb program és érdeklődő, ami időarányosan jelentős emelkedés.

Az országos programbizottságban ezúttal is a megyei könyvtárak és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár egy-egy munkatársa vett részt, akik megvitatták, és az IKSZ elnökségének döntésre előkészítették a javaslatokat. Újra a kecskeméti Katona József Könyvtár kapta a megbízást a program irányítására, a központi adatbázis, a promóciós és módszertani anyagok elkészítésére, az országos zárókonferencia megszervezésére.

A program honlapja Bitó Zsuzsa munkáját dicsérve teljesen megújult, így lehetőség volt

a korszerű, hatékony, gyors együttműködésre, az események több szempontú, naprakész visszakereshetőségére, részletes dokumentálására. Egy-egy lezajlott program után azonnal regisztrálta a könyvtárak többsége a résztvevőket, feltöltötte a legsikeresebb fotó-, kisfilm-anyagát, az események sajtóvisszhangját. Ez nagymértékben megkönnyítette a tájékozódást, a folyamatok nyomon követését.

2008. október 6-án sajtótájékoztatóval indult a program a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban. A média érdeklődése már korábban megkezdődött, és végigkísérte az eseménysort.

Az Országos tini könyvtári napokhoz csatlakozó könyvtárak egyöntetűen arra törekedtek, hogy kövessék az országos koncepciót, így a legtöbb programot (1500) a tizenéveseknek szervezték, de minden korosztályra figyeltek. Folytatódott a babaprogramok (126), a kölyökprogramok (400), a felnőtt események (427), megkülönböztetve a nagyiknak szóló közel félszáz alkalmat.

A programok között a legtöbb, 1038 (43%) előadás, beszélgetés volt, 683 (28%) játék, vetélkedő, 319 (13%) különböző szolgáltatás-bemutató, 315 (13%) kiállítás és 86 (4%) internetes program.

A résztvevők megoszlása is visszaigazolta szándékunkat, mivel 57%-uk tini, 20%-uk felnőtt 19%-uk kölyök, 4%-uk baba volt. Az akció országos lefedettségű volt, még ha eltérő mér-

ORSZÁGOS TINI KÖNYVTÁRI NAPOK
2008. OKTÓBER 7-12.

KÖNYVES VASÁRNAP
2008. OKTÓBER 12.

NEKÜNK BEJÖSSZ, HA A KÖNYVTÁRBA BEJÖSSZ!

EGYÜTT A TÁRSADALOMÉRT

MEGÁLLAPODÁS

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium, valamint az Informatikai és Könyvtári Szövetség – megerősítve eddigi együttműködésüket – újabb programot kívánnak közösen megvalósítani a társadalom széles körének bevonásával.

A megállapodást aláírók törekvése, hogy az állami, a szakmai és a civil szervezetek együttes erővel tegyenek lépéseket azért, hogy az emberek életminőségének esélyei növekedjenek, csökkenjen a különböző társadalmi helyzetűek közti különbség.

Együttműködők közös célkitűzései:

Esélynövelő bababarát programok

- Továbbra is törekszünk Bababarát helyek kialakítására. A könyvtárak babaszolgáltatásait bővítjük, együttműködve a Biztos kezdet program résztvevőivel.
- Folytatjuk a Babaolvasó füzetek eljuttatását az érintett családokhoz, arra ösztönözve őket, hogy rendszeresen látogassák kisbabájukkal a helyi könyvtárat.

Esélynövelő gyermek és tini programok

- A jövőben is bekapcsolódunk a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia 2007-2032 megvalósításába.
- Széles körben népszerűsítjük a sokszínű és kreatív Kölyökolvasó játékot, ezzel is hozzájárulva a gyerekek olvasási kedvének növeléséhez, az iskolán kívüli tanulási, tájékozódási lehetőségek bővítéséhez.
- Vállaljuk, hogy kiemelt figyelmet fordítunk a problémákkal küszködő gyerekekre, fiatalokra. Szakszerű információkkal támogatjuk őket abban, hogy megfelelő utat találjanak családjukhoz, iskolájukhoz, mindazokhoz a szervezetekhez, személyekhez, akik segítségükre lehetnek a megoldások megkeresésében.
- Egyéni és csoportos tanulóhelyeket alakítunk ki a könyvtárakban a tiniknek. Segítjük sokoldalú tájékozódásukat, alkalmakat teremtve számukra szakemberekkel való találkozásra, az őket érdeklő témák megvitatására.
- Igyekszünk megismertetni a tinikkel a jogkövető magatartás fontosságát, növelve ezzel is személyes biztonságuk esélyét.
- Felvilágosító kiadványokkal, előadásokkal, a hasznos időtöltés feltételeinek megteremtésével hozzájárulunk ahhoz, hogy a fiatalok tudjanak nemet mondani a káros szenvedélyekre csábítóknak. Bekapcsolódunk az egészséges életmód népszerűsítésébe, hogy a tinik önállósodva minél felelősségteljesebben tudjanak bánni egészségükkel.
- Részt veszünk a fiatalok környezettudatos és etikus vásárlói szokásainak kialakításában.
- Közös programjainkban szeretnénk a tinik figyelmét ráirányítani arra, hogy a könyvtár egy olyan találkozóhely, ahol sokféle választ találhatnak kérdéseikre.

A szükséges erőforrásokat elsősorban a hazai és európai uniós projektlehetőségekben keressük sokakkal összefogva. Felhívjuk mindazokat az állami és civil szervezeteket, akik egyetértenek a megállapodásban foglaltakkal, csatlakozzanak.

Kecskemét, 2008 októbere

Dr. Hiller István
miniszter

Dr. Fodor Péter
elnök

tékben is. A legtöbb település Borsod, Bács-Kiskun és Jász-Nagykun-Szolnok megyében csatlakozott.

A legtöbb programot 281 (12%) Jász-Nagykun-Szolnok megye, Borsod megye 244

(10%) és Bács-Kiskun megye 224 (9%) szervezte, mint ahogy a legtöbb érdeklődő is (33%) ebből a három megyéből látogatta az eseményeket.

A tizenévesek megszólítása nem volt könnyű vállalkozás, különösen a nagyvárosokban, ahol számtalan lehetősége adódik ennek a korosztálynak. Négy kiemelt témakörben – az önállósodó, az alkotó, az egészséges és a társas tini – olyan tevékenységeket, szabadidő-eltöltési módokat, ismeretszerzési, tájékozódási, tanulási, találkozási és szórakozási formákat kínáltak a szervezők a kiválasztott korosztálynak, amelyek igyekeztek megmutatni a fiataloknak a könyvtárak sokszínű lehetőségeit.

2008-ban újra elhangzott a felhívás: „*Ne csak lógj a neten!*” A játékhoz csatlakozó tinik összesen száz kérdés megválaszolásával tették próbára tudásukat. A megoldáshoz a könyvtári segédeszközökön kívül az internetet is használniuk kellett. A napi témakörök követték a programsorozat javasolt témáit, az ajánlott weboldalak pedig a Tini-tájéolóban is szereplő információkra hívták fel a figyelmet. A legnehezebbnek a tini-önállóságához kapcsolódó kérdéssor bizonyult, ami jogi, pénzügyi és közéleti alapismereteket tartalmazott. A legtöbb helyes megfejtést a társas tini napján kaptuk. A legkitartóbbakra ebben a játékban is meglepetés várt.

A *Könyves vasárnap* ismét az akció legnépszerűbb napja volt. Mintegy kétszáz könyvtár vállalta a rendhagyó nyitva tartást, 656 programmal várva minden korosztályt. Többen éltek a figyelemfelkeltő zenés, játékos könyvtárnyitás egyre terjedő ötletével. Délelőtt többnyire a babák, ovisok, kisiskolások népesítették be a könyvtári tereket, délutánra és estére megnövekedett a felnőttek, tinik, nagyik száma. Sokan kihasználták az ingyenes beiratkozást és a könyvek késedelmi díj nélküli visszahozásának lehetőségét.

Ezen a napon 2008-ban is kétszáznál többen választották a *Betűbuli* internetes játékot. A kérdések főleg a kortárs magyar gyerekirodalomhoz kapcsolódtak, külön figyelve az Év Gyermekkönyve díjazott alkotásaira. A jó megfejtők közül kisorsolt nyertesek Bajáról, Pásztóról, Újszászról, Sajtóskálról, Dunapatajról és Ecsegről kerültek ki.

Sokan fogadták örömmel ebben az évben is a kecskeméti *Koleszár Márta* ajánlásait, módszertani segédanyagait.

Meseparti címmel elkészítette egy könyvtári játék forgatókönyvét. A feladatlap kortárs magyar szerzők műveire épült, s alkalmas a könyvhasználat és szövegértés játékos fejlesztésére. Országsszerte 113 intézményben került sor mesepartira, amelynek keretében *Bálint Ágnes*, *Berg Judit*, *Csukás István*, *Marék Veronika* történeteit élvezhették a gyerekek.

A *Tini nyomkereső* nagyobbaknak szólt. A játék bárhol alkalmas volt a könyvtár bemutatására, megismertetésére, szolgáltatásainak népszerűsítésére. A nyomok kiszimatolása közben az ifjú nyomozók bebarangolták a könyvtárat, felapoztak néhány „könyvnek látszó bűbájsapdát” használták egy-egy témakör irodalmát, nyelvtörőket tanultak, állatlábakat számoltak, zenét hallgattak, rímet faragtak, miközben a könyvtárban való illendő viselkedés formáit is gyakorolták. 98 településre küldték el a kecskeméti a „nyomozati anyagot”, reméljük, izgalmas perceket szerezve a tiniknek.

2007-ben több száz gyerek részvételével zajlott a *Legyél te is kölyökolvasó!* pályázat. Az olvasási játékot megszerették a gyerekek, hasznosnak ítélték a könyvtárosok, és élvezték a szülők. 2008-ban csak a játék meghirdetése kapcsolódott az októberi eseményekhez, így a gyerekeknek hosszabb idő jut a kiválasztott könyvek elolvasására, a feladatok megoldására. Terveink szerint 2009 tavaszán Kecskeméten kerül sor a kölyökolvasók országos találkozójára.

„Együtt a társadalomért!”

A záró eseményre október 13-án Kecskeméten került sor, ahol a programbizottság vezetője képes összefoglalójában a megvalósult célkitűzésekről, a lehetséges további szolgáltatások megindításáról beszélt, majd partnereink mutatkoztak be.

2008-ban is elkészült az a megállapodás, amely a programban együttműködők közös szándékát, vállalásait tartalmazza. Az alapidokumentumot a hagyományokat megőrizve *Hiller István* oktatási és kulturális miniszter, valamint *Fodor Péter*, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke írta alá elsőként. *Gyenesei István* önkormányzati miniszter, *Harsányi László*, a Nemzeti Kulturális Alap elnöke, *Morvay György*, az Európai Fogyasztói Központ igazgatója, *Demeter Judit*, az Egyenlő Bánásmód Hatóság elnöke,

Javoniczkyné Flaskay Éva, a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány igazgatója, Weber László, a HAYICO-Magyarországi Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák Szövetségének elnöke csatlakozott.

A tanácskozás résztvevői délután meghallgatták Baranya, Borsod, Jász-Nagykun-Szolnok, Vas megye, Csongrád város és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár beszámolóját.

Programnépszerűsítés

Az elmúlt évek kedvező tapasztalatai után ismét egységes promóciós anyag készült a kecskeméti Maczkóné Káldi Zsuzsa grafikai tervei alapján. A plakáton, könyvjelzőn, kilincs-függesztéken a reklámspottal is összhangban levő, azonos grafikai elemeket használtunk. A helyi programok népszerűsítése szórólapokkal, meghívókkal történt, ezeken is a program logóját és szlogenjét alkalmazták a könyvtárak. A biankó formák és emblémák többféle formátumban voltak letölthetőek a honlapról.

Hosszú távon is nagyon fontosak azok az információk, amelyeket a Tini-tájéolóban gyűjtöttünk össze. A hasznos webcímeket, telefonszámokat tartalmazó összecsatolt lapok éppen bankkártya méretűek, könnyen zsebbe dughatók.

Arra törekedtünk, hogy reklámtárgyaink ne csak ízlésesek, praktikusak, de a tinik körében népszerűek is legyenek. A tavalyi kínálatot – toll, kulcstartó, póló – ezért bővítettük türelemjátékkal, stresszlabdával, vászonszatyóval.

A programsorozat tévés reklámspotját hét országos csatornán több mint száz alkalommal vetítették, s számos helyi tévé is sugározta. Az elmúlt évekhez képest időben koncentráltabb, egy-egy napon belül pedig változatosabb időpontokban történő vetítésre törekedtünk. A Magyar Rádióban huszonnyolcszor szólalt meg a spot hanganyaga.

A Népszabadság, a Magyar Nemzet, a Nemzeti Sport, az Est nyomtatott sajtó mellett számos on-line oldal adott tájékoztatást az országos eseményről, több mint húsz alkalommal pedig stúdióbeszélgetésre került sor az országos tévé- és rádiócsatornákon.

Nagyon jelentős volt a helyi média közreműködése is, szinte minden településről szólt valamilyen híradás. Közel száz nyomtatott és 119 elektronikus megjelenés került fel eddig a központi honlapra (<http://osszefogas.kjmk.hu>).

Összegzés

Az Országos tini könyvtári napok rendezvény-sorozata összességében sikeresnek bizonyult, de a legnagyobb kihívás az, hogy meg tudjuk-e tartani a könyvtárhasználók körében azokat a tizenéveseket, újonnan beiratkozottakat, akiknek ez a program keltette fel a könyvtárak iránt az érdeklődését.

Ennek egyik biztosítéka az lehet, ha a jövőben arra törekszünk, hogy az események szolgáltatásokká fejlődjenek és tartósan beépüljenek a könyvtárak kínálatába.

A egyhetes programsorozat széles körű összefogással valósult meg, ezért partnereinkkel folyamatosan dolgoznunk kell közös céljaink eléréséért.

Ramháb Mária
az országos programbizottság elnöke

„Gyere velünk rém- üldözni!”

Országos tini könyvtári napok Bács- Kiskun megyében

Bács-Kiskun megyében komoly hagyománya van annak, hogy a települések könyvtárai egy-egy kiemelkedő esemény kapcsán összehangoltan, a megyei könyvtár ajánlásainak segítségével állítják össze programjaikat. Így volt ez 2008-ban, az Országos tini könyvtári napok alkalmából is.

Megyénk eseményeiről szóló beszámolóink címűl Békés Pál Félőlényének egy mondatát választottuk. Ez egyben egyik hangulatos irodalmi játékunk címe is volt.

Az események előkészítésének különös hangulatot adott, hogy ebben az évben a program reklámspotjának szereplői kedves ismerőseink voltak: nyáron az Országos Kincskereső-táborban részt vevő fiatalokat kértük meg a közreműködésre. A gyerekek hosszú évek óta részesei könyvtárunk játékaiknak, programjainak, ezért is örülünk, hogy a kecskeméti napok alatt olyan hangulatos felvételek születtek, amelyek segítségével reményeink szerint országszerte sokan megértették a kortársak üzenetét: „Nekünk bejössz, ha a könyvtárba bejössz!” A gyerekek egy nagyon tartalmas eseménysorozathoz való kapcsolódásra kaptak lehetőséget, s az elkészült fil-